

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Dwingelderveld

Holtingerveld

Verslag Stuurgroep Regionaal Drents-Friese Grensstreek

Donderdag 5 maart 2020 | Provinciehuis A.0.06

Aanwezig: Henk van Hooft (voorzitter), Catrien Scholten (secretaris), Henk Jumelet (provincie Drenthe), Marjet Korf (Natuurmonumenten), Sonja van der Meer (Het Drentse Landschap), Bert Hummelen (Staatsbosbeheer), Jan Schipper (gemeente Midden-Drenthe), Dick Dijkstra (Recreatieschap Drenthe), Henk Doeven (gemeente Westerveld), Herman Odink (Waterschap DOD), Petra Ellens (Recron), Minne Wiersma (Maatschappij van Weldadigheid), Fimke Hijlkema (gemeente Ooststellingwerf), Elaine Sapulete (provincie Drenthe, verslag)

Afwezig Jan Bloemerts (LTO-Noord), Douwe Hoogland (provincie Friesland), Gerrie Hempen (gemeente De Wolden)

Gasten: Gert-Jan Elzinga (punt 4), Arthur Scheper en Gerrie van der Vegt (punt 5)

1. Opening en welkom

Henk van Hooft (voorzitter) opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

2. Vaststellen agenda

Agenda is ongewijzigd vastgesteld.

3. Verslag van 8 november 2019

Henk Doeven: Bij agendapunt landschapsbiografie is aangegeven dat de gemeente Westerveld er wel een rol in kan spelen. Dit stukje mist in het verslag.

- Met deze aanvulling wordt het verslag vastgesteld.

4. Voorstel gebiedsfonds

Presentatie Gert-Jan Elzinga, de presentatie wordt als bijlage meegestuurd. Uit de verkenning en gesprekken blijkt dat het tekort op recreatieve voorzieningen in de natuur na de bezuinigingen van Bleker groot is. En dat een gebiedsfonds gevuld met particulieregeld, redelijkerwijs hooguit 5% van het tekort dekt. Anderzijds kan een gebiedsfonds wel bijdragen aan meer betrokkenheid van bewoners en lokale ondernemers en verankering van het NP in de gemeenschap. De conclusie van de verkenning is dat een gebiedsfonds niet de oplossing is voor het financiële probleem. En dat een gebiedsfonds mogelijk concurrerend werkt voor de werving van fondsen en giften van natuurorganisaties (daarmee werf je dus niet meer geld, maar verdeel je het anders). Het advies is om in te zetten op een gezamenlijke investeringsagenda, aansluitend bij de ambitie en daarmee “de boer op” te gaan.

Henk van Hooft: Delen wij de lijn die uit de gesprekken naar voren is gekomen?

Bert Hummelen: Ik zou direct ‘ja’ zeggen maar dat voelt direct ook onmachtig omdat je ergens ‘nee’ tegen zegt en ik weet nog niet waar wij nou precies ‘ja’ tegen zeggen. De conclusie die

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Dwingelderveld

Holtingerveld

wij na de presentatie van Gert-Jan moeten trekken is dat er wel iets te doen staat. Het betekent nu voor mij dat wij geen gebiedsfonds moet oprichten.

Henk Doeven: Is het met Bert eens. Uit de conclusie van de gesprekken is gekomen dat een gebiedsfonds niet wenselijk is maar hoe ga je dan wel verder? Het betekent niet automatisch dat je tegen de rest van de vragen 'ja' zegt. Dit moet nog wel in de discussie worden meegenomen.

Dick Dijkstra: Is het er ook mee eens. Maar er ligt wel druk op de opdracht voor ons allemaal om te kijken hoe wij het anders kunnen organiseren dan wat wij op dit moment doen. Zodat wij veel nadrukkelijker een lobby op kunnen zetten richting andere geldstromen. Om ervoor te zorgen daar waar wij nu te kort in hebben dat het via andere kanalen aangevuld zal worden. Vraagt waarom de provincie het SNL deel voor handhaving en toezicht niet openstelt.

Henk Jumelet: Wij hebben het extra geld niet. Hoe pak je dit probleem structureel aan, zodat je ook meerdere geldstromen kunt inzetten. Zijn de overige bronnen te koppelen en kun je een duurzame bron vinden voor het beheer van recreatieve voorzieningen

Dick Dijkstra: Dan hebben wij een lobby nodig richting Den Haag om te kijken waar wij wel extra geld vandaan kunnen halen. Er ligt in ieder geval wel een opdracht om aan de slag te gaan.

Herman Odink: Vanuit het Waterschap is er geen enthousiasme om een gebiedsfonds op te richten. Het advies wordt gesteund.

Fimke Hijlkema: Sluit zich hierbij aan.

Jan Schipper: Sluit zich hier ook aan. Voor de gemeente Midden-Drenthe is het sowieso lastig omdat de gemeente alleen tegen het gebied aan zit.

Henk Doeven: Vindt de opmerking van de provincie 'het geld niet te hebben' tegenvallen. Toezicht is wel erg belangrijk om je natuurdoelen te behalen. Is er nog een mogelijkheid om een heroverweging te maken?

Henk Jumelet: De discussies zijn ook landelijk geweest in IPO-verband. Er zijn een aantal provincies (Gelderland, Brabant en Utrecht) die de SNL toezicht toeslag hebben opengesteld. Er is bij ons ook gesproken met de terreinorganisaties en in Drenthe hebben we besloten niet open te stellen.

Bert Hummelen: De centrale vraag is wat wij voor natuur, landschap en met wonen en voorzieningen voor openluchtrecreatie belangrijk vinden en wat wij hier in de stuurgroep willen. Er zijn veel initiatieven maar ik zoek naar een duurzamer financieringsbron voor voorzieningen. Het stopt niet in 2023.

Petra Ellens: Wat mij opvalt aan de 6 miljoen van het Rijk is dat het procesgeld moet zijn. In de lobby kan er toch worden aangegeven dat het in de praktijk veel beter een andere bestemming zou kunnen hebben? Probeer dat in de lobby mee te nemen.

Henk van Hooff: Die vier ton per Nationaal Park (mogelijk 2 keer voor ons gebied) is een onderdeel van de zes miljoen waar een regeling voor gemaakt wordt vanuit het Rijk. Wij zetten in op maximaal verwerven van dat geld om het hier te kunnen inzetten. Het tweede is een pleidooi in de richting van de provincie om geld voor toezicht uit SNL toch beschikbaar te krijgen. Wij hebben afgesproken om een landschapsbiografie te maken. Dat moet een soort onderlegger worden waarin het gebied vanuit verschillende invalshoeken beschreven wordt inclusief de belangen. Er is een pleidooi om de middelen die er zijn eraan elkaar te koppelen. Als je dat wilt doen is het ook noodzakelijk om een plan van aanpak, investeringsplan of een activiteitenplan te hebben waarin echte acties staan zodat de acties het geld naar zich

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Dwingelderveld

Holtingerveld

toetrekken in plaats dat het alleen een pleidooi voor geld is. Het voorstel is om langs die lijn te werken. En met een doorkijk naar wat wij duurzaam kunnen doen. Zijn dat de resultanten van het gesprek?

Henk Doeven: Ik hoor van Bert dat de 17 euro bij de provincie toch in herovering moet? Ik hoor toch ook graag hoe de rest van de groep erover denkt.

Jan Schipper: Zit er ook een risico in?

Bert Hummelen: Het is een toeslag op natuur. Het is bedoeld voor voorzieningen voor recreatie. Het gaat dus over het product recreatie in Drenthe. Waarom kijken wij alleen Henk Jumelet aan? Want er zijn nog andere portefeuilles in dit huis. Waar het over gaat in de basis is het recreatief product van Drenthe. Niet alleen de natuur, niet alleen in zuidwest Drenthe en niet alleen in het nationaal park maar als product van Drenthe. Wij komen er nu achter omdat wij ons er breed verantwoordelijk voor voelen. En wij kijken naar de regeling die er is voor natuurgronden maar eigenlijk is het veel breder. Het is de vraag hoeveel geld wil je aan recreatieve voorzieningen betalen? In onze lobby moeten wij niet alleen de portefeuille Natuur belasten.

Henk van Hooff: Vult de hierboven gegeven samenvatting als volgt aan. Er is een aantal opmerkingen gemaakt die allemaal als gemeenschappelijk noemer hebben dat meer geld voor dit gebied van belang is. Wij hebben ook de overtuiging dat daarvoor goede dingen gedaan kunnen worden. Er zijn een aantal instrumenten om in kaart te brengen wat wij voor dat geld kunnen doen. Dat zal ook noodzakelijk zijn richting het Rijk om de gelden van het Rijk te verwerven. Hier is als voorbeeld genoemd de zeventien en halve euro toezicht geld. De waarschuwing dat als het de keus wordt zeventien en halve euro voor besteding a of b binnen hetzelfde domein dat het risico dan groot is dat je niet verder bent. Laat toegevoegde waarde zien van dat extra geld zodat daaruit de motivering blijkt dat extra geld ook extra rendement betekent. Dan wordt dit uitgewerkt in een plan voor een aanvraag uit de 6 miljoen Rijksgeld.

5. Stand van zaken PNP en startnotitie Middenloop Vledder Aa

Presentatie Arthur Scheper en Gerrie van der Vegt.

Bert Hummelen: Dit is een nieuwe situatie waar wij het goed kunnen gaan doen. Er wordt naar geld gevraagd van een terreinbeheerder. En uren om het goed in te richten. Dus om het PNP goed te laten versnellen, moet duidelijk te zijn wie er voorrang krijgt bij toedeling van de grond. Die kan dan ook aan de voorkant goed meedoen.

Henk Jumelet: We moeten ook rekening houden met de discussies over grond. Er is een regel voor gelijke rechten van TBO en particulieren. Er moet gekeken worden om het op de goede manier te gaan borgen.

Dick Dijkstra: Wil graag meedenken over recreatie en toerisme omdat een aantal zaken hier worden benoemd. Er gebeurt van alles al, laten wij vooral niet dingen dubbel gaan doen. Maar kijken hoe wij kunnen gaan aansluiten.

Herman Odink: Als waterschap hebben wij een beperkte rol. Het is een ontzettend mooi plan en waar ik eigenlijk voor wil pleiten is betrek ook het onderwijs hierbij. Laat het basisonderwijs ook zien hoe je naar het landschap kan kijken. Er zijn een aantal basisscholen in het gebied.

Minne Wiersma: Er ligt een duidelijke opgave. Mutatie betreft de grondwaterstanden dat is helder maar voor omliggende partijen wat zijn daar de gevolgen van? Het is wel van belang dat die op tijd daarin worden meegenomen.

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Dwingelderveld

Holtingerveld

Henk Doeven: Het is ambtelijk nog niet goed afgestemd omdat nog niet iedereen gereageerd had.

Bert Hummelen: Het is een mooie startnotitie maar voor natuur mis ik ambitie. Als je zoveel tijd, moeite en energie steekt in zo'n proces dan moet je ook beheertype in ons geval soorten natuur kiezen waarin ambitie in zit.

Henk Jumelet: Het is wel goed om te constateren dat er een planning op zit en dat een aantal voorbehouden die net gemaakt zijn voor die tijd ook getackeld zijn. Anders zitten wij met elkaar gezellig de volgende keer weer erover te praten.

Henk van Hooft: De vraag aan de leden van de stuurgroep om dit verder te kunnen invullen, is om binnen nu en 14 dagen binnen de eigen organisatie reacties op te halen. Zodat het ingebracht kan worden. Daarna kan GS de startnotitie vaststellen en kan Prolander aan de slag.

Henk Doeven: Voorstel voor de Ootmaanlanden (ander PNP project) moet nog besproken worden in het college. Het college kan er namelijk ook nog wat van vinden.

6. Wilde natuur

Henk van Hooft: U hebt veel informatie bij de stukken ontvangen. Het is een lang proces geweest. Op 6 februari zijn alle gebruikersgroepen uitgenodigd en is de vraag gesteld of dit nu een plan is waar iedereen mee uit de voeten kan? Daar was het antwoord 'ja' op. Er volgt nog een bijeenkomst in de gemeenteraden Westerveld en Ooststellingwerf en wij hebben in april een tweetal informatieavonden om nog een keer dit plan met de resultaten terug te leggen. Er ligt nu een plan wat op enige termijn uitgevoerd wordt. En waarin de opgave vanuit het BIP een stille kern uitgevoerd is, waarbij paden zijn verlegd/veranderd in het gebied. De conclusie is dat er iets nieuws/extra's is toegevoegd aan gebied. De gebruiksmogelijkheden zijn gelijk gebleven of toegenomen. De uiteindelijke vraag aan de stuurgroep is of datgeen wat er nu ligt, kunnen wij daar mee instemmen?

Fimke Hijlkema: Het is prima dat dit de kaart is. Ik vind het lastig dat er weer inloopavonden worden georganiseerd. Wordt daardoor niet de indruk gewekt dat alles nog open is? Het proces is een langdurig proces geweest. Dit hoeven wij niet te herhalen. Het hele proces heeft veel reuring gegeven dus hoe voorkomen wij dat er opnieuw nog een keer al die reuring wordt gegenereerd. Het eerste conceptpersbericht is beter dan het persbericht dat nu voorligt. In het eerste concept wordt de focus gelegd op het proces en de kansen, in het tweede concept meer op de natuur.

Henk Doeven: Zit er precies zo in. Het moet duidelijk worden dat het zo in de toekomst zal gaan worden. Dat hebben wij besloten na uitgebreid overleg met de gebruikersgroepen.

Fimke Hijlkema: Vanuit de lokale economie is het belangrijk om een positief beeld over de toegankelijkheid en die avontuurlijkheid neer te zetten.

Marjet Korf: Op het moment dat wij eens zijn over de ambitie kaarten en over de routes die daar liggen. Die liggen keurig langs de randen dan is het puur een communicatie aspect. Ik begrijp heel goed dat er rekening wordt gehouden met ondernemers.

Bert Hummelen: Laten wij het bestuurlijk maken en leven in het nu. Wij hebben in het proces alle mensen die hier aanvankelijk erg op tegen waren nota bene gezamenlijk voor een kaart gekregen.

Dick Dijkstra: We zijn het met elkaar eens. We hebben gezien hoe lastig communicatie is geweest in het hele traject. Laten wij de meest slimme koers gaan varen communicatief om

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Dwingelderveld

Holtingerveld

ervoor te zorgen dat wij nu het met elkaar eens zijn ook zo te houden. Denk nu communicatief vanuit die ondernemer.

Marjet Korf: Wij zijn het met elkaar eens. Het is slim formuleren waarbij ook de aandacht voor de routes en mogelijkheden die er wordt geboden.

Henk van Hooft: Voorstel is om het persbericht van maandag als basis te gebruiken, met accent op de (nieuwe) mogelijkheden. De bijeenkomsten in april worden informatiebijeenkomsten waar we laten zien wat de stuurgroep heeft besloten.

7. Evenementenloket Dwingelderveld

Henk van Hooft: Er zijn een aantal punten die nog verbetering/aanpassing nodig hebben in de aanpak. Daarom wordt voorgesteld om het nog een jaar voort te zetten.

Fimke Hijlkema: Het is mij niet helemaal helder in het stuk of ook de ervaringen van organisatoren zijn opgehaald.

Catrien Scholten: Daar is deels naar gevraagd, maar niet structureel. Er is op 12 februari door de gemeente Westerveld een avond georganiseerd voor alle organisatoren. Het loket hadden wij bedacht om het makkelijker te maken en ik denk dat het nog steeds zo is. In het gesprek erkennen de mensen dat ook wel en tegelijkertijd wordt het moeilijker gemaakt met verkeersregelaars, wetgeving en met toezicht. Daarom is er besloten om nog een jaar ervaring op te doen en daarna pas te gaan besluiten het loket ook voor het Holtingerveld en Drents-Friese Wold te gaan doen.

Fimke Hijlkema: En na het jaar ook met de gebruikersgroep afstemmen.

Henk Doeven: Hoe zit het met de betalingen? Wie gaat de betalingen innen?

Marjet Korf: Van mijn collega Ruud Kreetz begreep ik dat dat een lastig punt is. Er moeten op twee plekken worden betaald hier wordt ook naar gekeken het komende jaar? Klopt dat?

Catrien Scholten: Hier wordt over nagedacht.

8. Aanpassen werkwijze Stuurgroep

Sonja van der Meer: Hier wil ik nog wel even op terugkomen, maar ik moet nu echt vertrekken.

Henk van Hooft: Laten wij kijken wat de eerste reacties zijn. Het voorstel is gedaan om een andere aanpak te krijgen in de stuurgroep. We denken dat de slagkracht van de stuurgroep daarmee groter wordt in z'n totaliteit. Is dit een aanpak wat goed is om toe te passen en daar ervaring mee op te doen?

Henk Doeven: Ik vind het prima. Bij de toegangspoort Holtingerveld zouden wij graag zien dat het een wethouder wordt van de gemeente Westerveld.

Marjet Korf: Dit geldt ook voor het Dwingelderveld want dat wordt Natuurmonumenten. Het is nog de vraag wie dat dan wordt. Intern kan het wat gaan schuiven omdat dit mijn laatste stuurgroep overleg is.

Bert Hummelen: Het gaat juist om commitment en sturen en dat zijn wel leden van deze Stuurgroep.

Marjet Korf: Het is nog even de vraag of mijn opvolger als ambassadeur Drenthe of de nieuwe gebiedsmanager mij gaat vervangen in deze stuurgroep. Er komen op twee plekken andere personen, Degene die in de Stuurgroep komt, die wordt portefeuillehouder voor het evenementenloket Dwingelderveld.

Fimke Hijlkema: Zouden er ook meerdere portefeuilles kunnen komen?

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Dwingelderveld

Holtingerveld

Henk van Hooft: We hebben het net over de financiën gehad en daar zit eigenlijk het vormgeven van de aanvragen naar het rijk ook daarachter. Het koppelen van de verschillende geldstromen daar ligt nog wel een opgave.

Bert Hummelen: Hoe doen wij dat dan? Moeten wij dan periodiek kijken? Want het verandert de hele tijd.

Henk van Hooft: Wij leggen het nu neer als eerste proef om ervaring op te doen. Bij nieuwe projecten of initiatieven kijken we ook naar de portefeuillehouder. Met instemming van opmerkingen die gemaakt zijn gaan wij kijken of het zo werkt.

9. Gebiedsgerichte aanpak Stikstof

Henk Jumelet: Gebiedsgerichte aanpak moeten we samen doen, maar we hebben nog geen instrumenten. Betrokkenheid van het Nationaal Park zit er via de stuurgroep goed in verweven.

Jan Schipper: Ik mis wat de rol van de gemeente is. Moet onze gemeente dan in 4 PNP-gebieden acteren? Is dat niet wat veel en gebeurt er niet te veel dubbel?

Henk Jumelet: De aanpak is zeker gemeentegrensoverschrijdend. Je kunt Drenthe ook als 1 gebied zien, maar ook dan loop je tegen beperkingen aan. Aan de andere kant 14 N2000 gebieden met een schil, dan krijg je veel overlap. Kortom we weten het nog niet. De VDG is ook betrokken bij de verkenningen voor de aanpak.

Henk Doeven: het belang in de Stuurgroep voor Westerveld is groter dan voor Midden-Drenthe.

Henk Jumelet: We zoeken in ieder geval een structuur waarbij we elkaar niet overbelasten. Als er instrumenten zijn en we weten wat we in de gebiedsgerichte aanpak moeten doen, dan kunnen we verder afspraken maken over wie waarbij moet zijn en welke bestaande structuren behulpzaam kunnen zijn.

10. Voortgang diverse projecten (mondeling)

De voorzitter stelt voor vanwege de tijd de overige agendapunten in een keer te behandelen. Wie wil er over een van de punten nog iets zeggen, anders nemen we ze voor kennisgeving aan.

10a Landschapsbiografie

Henk Doeven: Wij hebben gekeken of de gemeente een projectleider kan leveren in de persoon van Bernard Stikfort. Echter wij vinden, omdat de provincie over het geld gaat, dat we de rol van projectleider niet goed in kunnen vullen. Wij leveren wel onze inbreng in de werkgroep.

Henk van Hooft stelt voor na te gaan welke inbreng Westerveld wel kan leveren.

Catrien Scholten: Op dit moment ontbreekt mij de tijd om het zelf op te pakken. We kijken wat er mogelijk is. Als een andere partij wel een projectleider heeft, horen we dat graag.

Bert Hummelen: Laten we opletten dat we het projectleiderschap goed oppakken, want als dat iemand doet met te weinig tijd, hebben we daar allemaal last van.

11. Verslagen, mededelingen en ingekomen stukken

Ter kennisname

12. Mededelingen/diversen

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Dwingelderveld

Holtingerveld

Catrien Scholten: Het nieuwe fietspad Oude Willem wordt aangelegd zo gauw het droog genoeg is.

13. Rondvraag en sluiting

1. Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag. De voorzitter vraagt aandacht voor het vertrek van Marjet korf. Hij bedankt haar voor de inzet van de afgelopen ruim twee jaar.
2. Het volgend bestuurlijk overleg Regionaal Landschap vindt plaats op donderdag 11 juni 2020 kamer A.0.04 (provinciehuis).